आदिनाथ m. 1) Bein. Âdibuddha's und eines Gina. — 2) N. pr. eines Autors.

आदिनान्तम् Adv. *bis zum Ende des Tages* Kathâs. 18,122.

आदिपर्वत m. *Hauptberg, — gebirge* Kâd. 131,23.

आदिपर्वन् n. Titel des *1ten Buches* im MBh.

आदिपितामह m. Bein. Brahman's.

आदिपुराण n. = ब्रह्मपुराण und Titel eines Werkes über die Gaina-Religion.

आदिपुरुष m. 1) *Urahn.* — 2) *Urgeist.*

आदिपूरुष m. *Urgeist*, Bein. Vishṇu's.

आदिप्लुत Adj. *dessen erster Vocal* pluta *ist* Vaitân.

आदिबल n. *Zeugung.*

आदिबुद्ध 1) Adj. *im Anfange erkannt.* — 2) m. Bez. *der obersten Gottheit bei den nördl. Buddhisten.*

आदिभव Adj. *zuerst entstanden.*

आदिभवानी f. *die* Çakti *des* Paramapurusha.

आदिभूत Adj. *der erste unter* (Gen.) *seiend* 102,16. VP. 4,1,6.

आदिम 1) Adj. (f. आ) *der erste.* Davon Nom. abstr. °त्व n. Nṛs. Up. in Ind. St. 9,133. — 2) *f. आ *die Erde* Râgan. 2,2.

आदिमध्यान्तलुप्त Adj. *eines Anlauts, Inlauts oder Auslauts verlustig gegangen* Ind. St. 4,310.

आदिमत् Adj. *einen Anfang habend* Çaṃk. zu Bâdar. 4,4,17. Davon Nom. abstr. °मत्त्व n. Njâjas. 2,2,14.

आदिमूल n. (adj. Comp. f. आ) *Urgrund.*

आदियामल n. Titel eines Tantra.

आदियोगाचार्य m. Bein. Çiva's.

आदिरसश्लोक m. Pl. Titel eines dem Kâlidâsa zugeschriebenen Gedichtes.

आदिराज m. 1) *ein Fürst der Urzeit.* — 2) Bein. Manu's und *Pṛthu's. — 3) N. pr. eines Sohnes des Avikshit.

आदिरूप n. *Anzeichen —, Symptom einer Krankheit.*

आदिलीला f. Titel eines Werkes.

आदिलुप्त Adj. *des Anlauts verlustig gegangen* Nir. 10,34.

आदिवंश m. *Urgeschlecht.*

आदिवक्तर् m. *Urverkünder, Gründer einer Lehre* Sûrjad. in der Vorrede zu Âryabh. 5.

आदिवत् Adv. *wie ein Anlaut.* Davon Nom. abstr. °वत्त्व n.

आदिवराह m. *Ureber*, Bein. Vishṇu's Kâd. 24,5.

आदिवातुलतन्त्र n. Titel eines Werkes.

आदिवाराह Adj. *auf den Ureber bezüglich.*

आदिवाराहतीर्थ n. N. pr. eines Tîrtha.

आदिविपुला f. *ein best. Metrum* Ind. St. 8,297. fgg.

*आदिवृक्ष m. *Bauhinia tomentosa* Nigh. Pr.

आदिश् f. 1) *Anschlag, Absicht.* — 2) Pl. Bez. *bestimmter Puncte in der Windrose.*

आदिशरीर n. *Urkörper* MBh. 3,183,76.

आदिशाब्दिक (so zu lesen) m. *ein Grammatiker der ältesten Zeit* Vop. in Ind. St. 13,398.

आदिशे Dat. Inf. *zu zielen auf* (Acc.), *auf's Korn zu nehmen* ṚV. 9,21,5. 6. *in bestimmter Absicht* 6, 48,14. präd. *zu treffen* 56,1.

आदिष्ट 1) m. *ein bestimmter Friede* oder *Bündniss.* — 2) n. *a) Anweisung, Geheiss, Verhaltungsbefehl* Kull. zu M. 5,88. — *b) *Ueberbleibsel einer Mahlzeit.*

आदिष्टदक्षिणा f. *ein best. Lohn, — Geschenk* Çat. Br. 6,2,2,40.

आदिष्टिन् Adj. *der die Verhaltungsbefehle* (von seinem Lehrer) *erhalten hat, Noviz.*

आदिसर्ग m. *eine primitive Schöpfung.*

आदिसूर m. N. pr. eines Fürsten.

आदिसृष्टि f. *der blosse Gedanke an eine That.*

आदिस्वरित Adj. *den* Svarita *auf der ersten Silbe habend.*

*आदीध्यक Adj. und *आदीध्यन n. Nom. act.

आदीनव m. 1) *Leiden, Noth, Elend* Lalit. 254,2. — 2) *Fehler.* — 3) *= दुरन्त.

आदीपक m. *Brandstifter.*

आदीपन n. 1) *das Anzünden.* — 2) = आतर्पण, आलिम्पन, मण्डोदक.

आदीर्घ Adj. *länglich* Spr. 935.

आदीश्वर m. N. pr. eines Fürsten.

आदुरि Adj. *achtsam* ṚV.

आदृत्य Adj. *auf den* oder *worauf man Rücksicht zu nehmen hat, zu beachten* Ait. Âr. 47,9 v. u.

आदृष्टिगोचरम् Adv. *so weit das Auge reicht.*

आदृष्टिप्रसरम् Adv. dass. Spr. 937.

आदेय Adj. 1) *zu nehmen, sich anzueignen;* so v. a. *abzupflücken* Spr. 2153. — 2) *zu nehmen*, so v. a. *anzuwenden.* — 3) *zu entfernen, — entsetzen.* — 4) *zuzuwenden, zu schenken* Spr. 6706 (vielleicht आधेय zu lesen).

1. आदेव Adj. (f. ई) = अदेव *den Göttern feindlich.*

2. आदेव Adj. (f. ई) *den Göttern zugethan.*

आदेवन n. *Spielplatz.*

आदेश m. (adj. Comp. f. आ) 1) *Bericht, Mittheilung, Aussage, Ausspruch.* — 2) *Lehre.* — 3) *Wahrsagung* 291,14. — 4) *Anweisung, Vorschrift, Geheiss.* — 5) (in der Gramm.) *Substitut* 240,2.

आदेशक m. *Wegweiser* Kâd. II, 33,6. Im Comm. zu TS. Prât. 1,23 fehlerhaft für अन्वादेशक.

आदेशन n. *das Angeben, Angabe, Mittheilung.*

आदेशिन् Adj. 1) am Ende eines Comp. *anweisend, gebietend.* — 2) *das wofür Etwas substituirt wird* Vârtt. 7. 8 zu P. 1,1,56.

आदेश्य Adj. *anzugeben, mitzutheilen.*

आदेष्टर् Nom. ag. 1) *Lehrer.* — 2) *Veranstalter eines Opfers* H. 817.

आद्ध्वम् (defectiv आधम्) 2te Pl. Imperf. von आस्.

1. आद्य, आद्य 1) Adj. (f. आ) *essbar, geniessbar;* n. *Nahrung.* — 2) n. *Korn.*

2. आद्य 1) Adj. (f. आ) *a) am Anfange befindlich, der erste.* Am Ende eines adj. Comp. (f. आ) *den und den zum Ersten habend*, so v. a. *der und die übrigen.* — *b)* am Ende eines Comp. *unmittelbar vorangehend.* — *c) früher, älter* Bîgag. 162. 166. — *d) voranstehend, einzig in seiner Art, unvergleichlich.* — 2) m. Pl. *eine Klasse von Göttern unter* Manu Ákshusha Hariv. 1,7,31 (v. l. आप्य). VP. 3,1,27. — 3) f. आ *a) eine best. Form der* Durgâ. — *b) *die Erde* Râgan. 2,2.

*आद्यकवि m. Bein. Vâlmîki's. Vgl. Ragh. 15,41.

आद्यकालक Adj. (f. °लिका) *nur auf das Heute gerichtet.*

आद्यगङ्गा f. N. pr. eines Flusses.

आद्यन्त n. Sg. und m. Pl. (283,4. Lâṭj. 2,2,6) *Anfang und Ende.* आद्यन्त° *am Anfange und am Ende* Lâṭj. 3,9,8. 7,5,22. Am Ende eines adj. Comp. *beginnend und schliessend mit* M. 3,205.

आद्यन्तयमक n. *gleichlautende Silben am Anfange und am Schluss eines* Çloka, z. B. Bhaṭṭ. 10,21.

आद्यन्तवत् Adj. *Anfang und Ende habend.*

*आद्यबीज n. *Urgrund.*

*आद्यमाषक m. *ein best. Gewicht,* = 5 Guńgâ.

आद्यर्त्विज् m. *Oberpriester* Ind. St. 10,143.

आद्यर्धसम Adj. (f. आ) *in den beiden ersten Stollen gleich* Ind. St. 8,302.

*आद्यवसान n. Du. *Anfang und Ende* gaṇa द्विपदयमादि.

आद्याद्य Adj. *der je vorangehende* M. 1,20.

आद्युदात्त Adj. *den Acut auf der ersten Silbe habend.* Davon Nom. abstr. °त्व n.

आद्यून Adj. *gefrässig* Spr. 2140. Râgat. 8,893.

*आद्योत m. *Licht.*

आद्रव (?) m. N. pr. eines Mannes.

आद्रिसार Adj. *eisern.*

आद्वादशम् Adv. *bis auf zwölf.*

आधमन n. *das Verpfänden.*

आधमर्ण्य n. *das Schuldnersein* 239,3.

°आधर in डराधर.

*आधर्मिक Adj. *Unrecht thuend.*

आधर्य n. *das Unterliegen —, Verlieren im Process.*

°आधर्ष in डराधर्ष.

आधर्व m. 1) *Aufrüttler, Erreger.* — 2) *gerüttelte*